

ler er nogle af modellerne til at udbrede EU-systemet til andre lande og i sig selv er fredsskabende og diktaturendbrydende og al den slags. Og derfor er der ikke tvivl om, at det er nogle af de gode handlinger fra EU's side, når man går ind i de her samarbejdsaftaler.

Så kunne jeg godt tænke mig – ikke nu, men måske i forbindelse med udvalgsarbejdet – blot at spørge om en enkelt ting. Jeg synes, det er godt, at man vil bekæmpe ulovlig indvandring og menneskesmugling og al den slags, og jeg synes selvfølgelig også, at paragrafferne omkring miljø og sundhed er gode. Det, der er svært at se i alt det her, er: Hvordan ligger egentlig prioriteringen af de midler, der så vil være i forbindelse med det her samarbejde? Det er bestemt ikke noget, slet ikke i betragtning af, at vi er mange, der gerne ville have været af sted på et noget tidligere tidspunkt i dag, som ministeren skal gå ind på her i dag, men måske kunne det være en interessant diskussion i Europaudvalget på et tidspunkt for at få lidt nærmere viden om de mere konkrete samarbejdsprojekter, om man vil, i forbindelse med samarbejdsaftalerne.

Der er så en enkelt ting, jeg mere vil gå ind i, og igen forlanger jeg ikke, at ministeren for så vidt skal tage ordet og kommentere det, men jeg kunne godt tænke mig at vide lidt mere om uddannelsesprogrammerne og også, hvordan man tager hensyn til kvindernes stilling, for det vil jo her som andre steder være afgørende for, hvordan landet videre udvikler sig. Og det står der jo altså naturligt nok ikke meget om i den her aftale. Det eneste udtryk, der er i rammeaftalen og som minder om noget feminint, er nogle datterselskaber, der er omtalt, og det dækker ligesom ikke det, som mit spørgsmål drejer sig om. Men igen kunne vi måske i og for sig bare gøre det efterfølgende. Vi kan godt godkende forslaget allerede nu, men det er sådan mere af interesse for udvikling i området.

Kl. 17.10

Formanden:

Tak til fru Lone Dybkjær. Den næste ordfører er fru Anne Grete Holmsgaard.

Anne Grete Holmsgaard (SF):

I SF er vi positive over for samarbejdsaftaler som et middel til at sikre en mere demokratisk udvikling og fredelige relationer mellem lande. Men det er også klart, at der jo er en eller anden grænse et eller andet sted for, hvem man indgår samarbejdsaftaler med.

Og så synes jeg navnlig, at det er vigtigt, at vi tager artikel 2 alvorligt. Det er jo den samme læst, denne her samarbejdsaftale er bygget over, som de øvrige samarbejdsaftaler, EU har. Der er en helt fast artikel 2 om respekt for demokrati og menneskerettigheder, og jeg vil også godt understrege kvindernes rettigheder. Men jeg har det sådan indimellem, at det i virkeligheden bliver noget usynligt for os, hvordan der egentlig bliver fulgt op på lige præcis artikel 2. Er der så reelt fremskridt i de lande, vi indgår samarbejdsaftaler med mellem EU og det pågældende land? Er der også en prioritering?

Altså, jeg vil egentlig godt vide, om der ligger en underliggende prioritering i den her samarbejdsaftale med Tadsjikistan, og det er sådan, at man i EU har forestillet sig, at det er de her tre punkter, man først vil sætte ind over for, eller er det i virkeligheden helt åbent? Det ville jeg meget gerne have at udenrigsministeren svarede på.

Jeg vil også gerne vide, om der ligger en eller anden form for plan, det lyder måske så firkanteret, men i hvert fald en eller anden tidsfølge for, hvad det er, man forventer sig af Tadsjikistan, og om man har gjort det klart for Tadsjikistan. Altså, hvad har der været i drøftelserne, hvor man direkte har sagt, at det er på de og de områder i demokrati og menneskerettigheder, at vi fra EU's side forventer, at der vil være fremskridt inden for den kommende periode? Det synes jeg faktisk er noget af det mest interessante at få belyst ved denne her aftale.

Men jeg vil også sige, at vi er positive over for denne her aftale, ligesom vi har været det over for de andre samarbejdsaftaler, EU har indgået med forskellige lande, hvor man jo kan sige, at demokratiet bestemt ikke har været i højsædet i ret mange af dem. Vi betragter det som et brugbart middel og et godt middel til at skabe en øget demokratisering og også til at skabe en mere fredelig verden.

Formanden:

Tak til fru Anne Grete Holmsgaard. Den næste ordfører er hr. Jesper Kiel.

Jesper Kiel (EL):

Der kunne være flere grunde til at være kritisk over for sådan en standardkontrakt, som vi ser her, med EU, hvor det jo er EU, der lægger rammerne for, hvilke krav og hvilken lovgivning Tadsjikistan skal gennemføre. Tadsjikistan skal opfylde alle EU's krav omkring intellektuel ejen-